

[Ragnhild Andersen.]

gældende ved lovforslagets første behandling, ved hvilken lejlighed vi gav udtryk for, at det var for lidt, man stillede til rådighed for kommunerne, og ønskede beløbet forhøjet. Jeg tror, det er en god og tiltrængt ændring at få denne bestemmelse om, at staten yder et beløb på 2 pct. af rådighedssummen til hjemmehjælp til folkepensionister med mindstepension eller til andre vanskeligt stillede småpensionister, som også måtte have behov for hjælp i hjemmet. Vi kan derfor stemme for dette ændringsforslag.

2 pct. af rådighedssummens 5 pct. af grundbeløbene er dog ikke meget. Det vil for en kommune som København betyde, at den kan disponere over omkring 200 000 kr. til hjemmehjælp til mindstepensionister og andre småpensionister. Enhver kan se, at det i første omgang ikke vil være mange ældre, man vil kunne hjælpe med dette beløb, men det er imidlertid altid en begyndelse. Min gruppe beklager imidlertid, at udvalget ikke har villet forhøje de 10 pct. af rådighedssummen, som efter lovforslaget skal kunne bruges til hjemmehjælp til vanskeligt stillede invalider og folkepensionister, dem, vi tidligere kaldte alders- og invaliderentemodtagere. Når store kommuner som København og Frederiksberg, hvor ordningen er i sin vorden og langt fra udbygget, allerede nu bruger op imod en tredjedel af rådighedssummen alene til hjemmehjælp, så tyder det på, at man — som det også er min opfattelse — burde have givet dem noget mere end de 10 pct. Vi mener stadig væk ikke, det er nok. Vi er enige med udvalget i, at der også kan ydes hjælp af rådighedsbeløbet til de invalider og folkepensionister, der måske selv har antaget hushjælp, men sagen er jo den, at jo mere kommunerne bruger af rådighedsbeløbet til hjemmehjælpsordningen, jo mindre penge bliver der til personlige tillæg.

Når ordføreren for venstre, det ærede medlem hr. Søren Andersen, understreger, at hjælpen gennem rådighedsbeløbet må være en individuel hjælp, vil jeg gerne spørge: i hvilke tilfælde er hjælpen fra rådighedsbeløbet ikke en individuel hjælp? Det er den da, så vidt jeg kan skønne, i alle tilfælde. Efter min opfattelse skulle den omstændighed, at mennesker f. eks. er

dårligt gående eller muligvis har vanskeligt ved at udtrykke sig og komme frem med deres anmodninger, dog ikke nødvendigvis bevirke, at netop de ikke kan få del i rådighedsbeløbet. Efter min opfattelse er det af den grund, kommunerne bruger den fremgangsmåde, at de ved årets slutning giver et beløb til dem, der ikke tidligere har fået, og som ikke har andre indtægter, og ud fra mit synspunkt er der ikke noget at indvende herimod.

En ting, jeg savner i udvalgsbetænkningen, er den oversigt over, hvordan kommunerne i det hele taget udnytter rådighedsbeløbet, som jeg efterlyste ved første behandling. Den er naturligvis ikke så enkel at stille op, men det vil være af interesse både for folketinget og for offentligheden at få lidt at vide herom. Der sidder, det ved jeg, mange ældre rundt om i landet og mangler til både brændsel og varmt tøj i denne vinter, også i kommuner, der ikke har benyttet sig af lovens muligheder for at give hjælp af rådighedsbeløbet; men vi kan ikke herfra følge, hvilke kommuner det er. Jeg erindrer, at vi i 1946, da vi havde en socialminister af partiet venstre, hr. Søren P. Larsen, fik en oversigt over, hvordan rådighedsbeløbet blev udnyttet af kommunerne; det var i forbindelse med revisionen af folkeforsikringsloven i 1946. Efter min opfattelse hjalp det noget dengang, at offentligheden blev bekendt med, hvor der sad karrige kommunalbestyrelser og sogneråd, som gav pokker i de ældres vanskeligheder. Jeg håber derfor, at ministeren kan give oplysning herom enten i dag eller i den nærmeste fremtid.

I den forbindelse vil jeg også gentage mit spørgsmål til den højtærede socialminister om rådighedsbeløbets størrelse fremefter. Jeg gjorde ved første behandling tinget opmærksom på, at hvis folkeforsikringsloven ikke ændres, vil rådighedsbeløbet fra 1. april 1959 falde fra 5 pct. til 4,5 pct. af grundbeløbene. Samtidig vil værdien af de henholdsvis 10 pct. og 2 pct. til hjemmehjælpen, vi behandler i dag, falde tilsvarende. Det vil sige, at de 5,6 pct., som rådighedssummen i alt er oppe på, inklusive tilskud til hjemmehjælpsordningen, vil blive nedskåret til i alt 5,04 pct. af grundbeløbet, dersom loven ikke ændres før 1. april 1959. Jeg spørger nu i god tid, om regeringen og